Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

27 (7343) | Субота, 10 лютага 1945 г. | Цана 20 кап.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Ад Совецкага Інформбюро.—Аператыўная зводка за 9 лютага. (1 стар.).
П. Нікіціч.—У логаве звера (1 стар.).
Падрыхтоўка да святкавання Дня Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота. (1 стар.).
Выданне брашуры «Па ленінскаму шляху, пад вадзіцельствам Сталіна» на беларускай мове. (1 стар.).
Р. Харошка, В. Ляўкоў.—Справаздачны сход у калгасе. (2 стар.).
Е. В. Корчыц.—Рак. (2 стар.).
Памятка ўдзельніку аднаўлення горада Мінска. (2 стар.).
Ваенныя дзеянні ў Заходняй Еўропе. (2 стар.).
Налёт англійскай авіяцыі на Германію (2 стар.).
Напружанае становішча ў Даніі. (2 стар.).
Маршал Ціто адхіліў дзве кандыдатуры, высунутыя каралём Пятром. (2 стар.).
Адпраўка астанкаў тав. Уманскага ў СССР. (2 стар.).

ШТОДЗЕННА КЛАПАЦІЦЦА АБ БЫТАВЫХ ПАТРЭБАХ НАСЕЛЬНІЦТВА

Аграбленае нямецка-фашысцкімі захопнікамі насельніцтва Совецкай Беларусі адчувае вялікую патрэбу ў таварах шырокага спажывання. Мясцовая і промкааперацыйная прамысловасць рэспублікі можа і павінна ў бліжэйшы час задаволіць гэтую надзённую патрэбу насельніцтва. Рэспубліканская нарада работнікаў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі, якая нядаўна адбылася ў Мінску, з усёй сур'ёзнасцю абмеркавала пытанні, звязаныя з задавальненнем бытавых патрэб совецкіх людзей. Нарада рэзка крытыкавала работу гэтай галіны прамысловасці за 1944 год і намеціла канкрэтныя шляхі ўсямернага павелічэння выпуску прадукцыі ў бягучым годзе.

Як адзначана на нарадзе, найбольшая колькасць тавараў шырокага спажывання выпускаецца там, дзе кіраўнікі партыйных і совецкіх арганізацый абласцей і раёнаў па-большэвіцку арганізавалі аднаўленне і расшырэнне прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі і штодзённа кіруюць работай гэтых прадпрыемстваў.

Паспяхова, напрыклад, аднаўляецца мясцовая прамысловасць і промкааперацыя ў Маладзечанскай абласці. Зараз тут у кожным раёне працуюць промкамбінаты і арцелі, якія асвоілі выпуск каля 50 назваў розных прадметаў, неабходных для насельніцтва. Толькі адзін Навагрудскі райпрамкамбінат еднае звыш 30 невялікіх прадпрыемстваў. Тут працуюць швейныя, пярныя, сталярныя, механічныя, бляшаныя, ганчарныя, шавецкія і іншыя майстэрні. Аднаўляюцца і да пачатку сезона ўступяць у строй 4 цагляныя і 2 вапнавыя заводы. Расшыраецца тэкстыльна-трыкатажная фабрыка, арганізуецца вытворчасць лыжак, шчотак, сталярнага клею і другіх прадметаў.

Як станоўчую трэба адзначыць работу Повабеліцкага райпрамкамбіната, Пінскага і Барысаўскага горпрамкамбінатаў, якія арганізавалі цэлы рад майстэрань па бытавому абслугоўванню насельніцтва.

Але справа так не ўсюды арганізавана. У выніку нездавальняючага кіраўніцтва прадпрыемствы Белкаапрамсовета ў 1944 г. выканалі вытворчы план усяго на 53 процанты і недадалі краіне прадукцыі больш чым на 15 млн. рублёў. Не выканалі сваіх планаў лясная кааперацыя і кааперацыя інвалідаў.

Асноўнай прычынай дрэннай работы многіх прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі ў 1944 годзе з'яўляецца тое, што дырэктары райпрамкамбінатаў, старшыні арцелей, раённыя партыйныя і совецкія арганізацыі нездавальняюча кіравалі аднаўленнем прадпрыемстваў, па-сапраўднаму не арганізоўвалі вытворчасць тавараў шырокага спажывання. Не зусім добра абстаіць справа і ў самім апараце Наркамата мясцовай прамысловасці, які часта не ведае, што робіцца на месцах.

У нас ёсць і такая шкодная практыка, як частая перадача прадпрыемстваў з адной сістэмы ў другую. Гэта практыка тармозіць развіццё мясцовай прамысловасці. У многіх раёнах ігнаруюць законы па ўстанаўленню цэн на тавары. У рэспубліцы можна сустрэць самыя рознастайныя цэны на адны і тыя-ж тавары. Яны ўстанаўляюцца калькуляцыяй саміх прадпрыемстваў, а не зацвярджаюцца выканкомамі райсоветаў і абласных советаў. Так, напрыклад, у Бабруйскай абласці за 1944 год выканком аблсовета не зацвердзіў цэны ні на адзін тавар.

Адной з важнейшых задач з'яўляецца зараз падрыхтоўка новых кваліфікаваных кадраў для мясцовай прамысловасці. Але гэта мерапрыемства пакуль што выпадае з-пад увагі Наркамата. Большасць дырэктароў прадпрыемстваў і старшынь арцелей не арганізавалі навучання новых рабочых рознастайным кваліфікацыям. Між тым, недахоп у кваліфікаваных кадрах стаў сур'ёзным тормазам у далейшым развіцці мясцовай прамысловасці. Неабходна прымяніць усе формы і метады для падрыхтоўкі новых кадраў. Асабліва эфектыўнымі з іх з'яўляюцца метады індывідуальнага і брыгаднага навучання непасрэдна на вытворчасці. Да таго-ж трэба шырока практыкаваць каротка-тэрміновыя курсы, гурткі тэхнічнага мінімума, школы перадачы стаханаўскага вопыту. У мясцовай прамысловасці і промкааперацыі ёсць усе ўмовы для падрыхтоўкі неабходнай колькасці кваліфікаваных кадраў. Трэба поўнасцю скарыстаць усе магчымасці і падрыхтаваць па рэспубліцы каля 20.000 новых вытворчых спецыялістаў.

Работнікі мясцовай прамысловасці і промкааперацыі павінны змагацца за выпуск прадукцыі з мясцовай сыравіны. Наша рэспубліка мае велізарную сыравінную базу. Ёсць матэрыялы для развіцця самых рознастайных промыслаў, як мастацкай керамікі, галантарэі з косці, каўровага ткацтва, вырабаў з саломы, лазы, івы і т. д.

Нажаль, гэтыя промыслы пакуль што з'яўляюцца забытымі, работнікі мясцовай прамысловасці не праяўляюць ініцыятывы ў выпуску такой прадукцыі, мала думаюць аб вышукванні і скарыстанні мясцовай сыравіны.

Асабліва нязначнае месца ў планах мясцовай прамысловасці і промкааперацыі займае харчовая прамысловасць. Яна чамусьці не ў пашане ў нашых работнікаў. Гэту недаацэнку трэба ліквідаваць у бягучым годзе. У нашай рэспубліцы можна атрымаць дадаткова штогод на сотні мільёнаў рублёў харчовых прадуктаў. У гэтым годзе гандлёвыя арганізацыі, мясцовая і харчовая прамысловасць павінны сабраць і перапрацаваць каля 15 тысяч тон грыбоў, каля 10 тысяч тон ягад і каля тысячы тон рознай зеляніны, тысячы тон фруктаў.

Рэспубліка мае ўсе ўмовы і для стварэння прамысловасці цукровых прадуктаў. Вопыт некаторых арцелей паказаў ужо, што з буракоў можна наладзіць выпрацоўку сіропу, павідла, джэма і іншых прадуктаў.

Неабмежаваныя магчымасці ёсць у нас па лову рыбы. Беларускія рэкі і азёры багаты рознастайнымі гатункамі рыбы. Неабходна, каб на месцах былі арганізаваны рыбалавецкія брыгады, створаны прадпрыемствы па перапрацоўцы рыбы. Ужо ў гэтым годзе гандлёвыя арганізацыі, мясцовая прамысловасць і промкааперацыя павінны даць для насельніцтва 16 тысяч цэнтнераў рыбы.

Мясцовая прамысловасць і промкааперацыя ў бягучым годзе павінны даць для насельніцтва не менш, як на 300 мільёнаў рублёў рознастайнай прадукцыі. Гэту задачу можна вырашыць толькі тады, калі дырэктары райпрамкамбінатаў, старшыні арцелей, партыйныя і совецкія арганізацыі сур'ёзна будуць змагацца за выпуск тавараў шырокага спажывання, калі яны зразумеюць, што гэта—важнейшая народнагаспадарчая задача. Неабходна, каб усебеларускае соцыялістычнае спаборніцтва, пачатае па ініцыятыве калектыва мінскага радыёзавода імені Молатава, разгарнулася з яшчэ большай сілай, каб яно вылілася ў сапраўдную барацьбу за скарыстанне ўсіх мясцовых рэсурсаў, за выкананне і перавыкананне вытворчых планаў.

Падрыхтоўка да святкавання Дня Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота

Набліжаецца 23 лютага — Дзень Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота. У Мінску разгортваецца энергічная падрыхтоўка да святкавання. Уся падрыхтоўчая работа праходзіць пад лозунгам далейшага ўзмацнення дапамогі фронту, разгортвання соцыялістычнага спаборніцтва па датэрміноваму выкананню вытворчых планаў, павелічэння клопатаў аб сем'ях франтавікоў і інвалідах Айчыннай вайны.

З 10 па 20 лютага на ўсіх прадпрыемствах, ва ўстановах, інстытутах, тэхнікумах сталіцы будуць праведзены гутаркі аб велічных перамогах Чырвонай Арміі на франтах Айчыннай вайны, аб гістарычнай місіі Чырвонай Арміі—арміі вызваліцельніцы, аб ролі таварыша Сталіна, геніяльнага палкаводца і арганізатара бліскучых перамог над нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

На прадпрыемствах і ва ўстановах з 20 па 25 лютага будуць праведзены ўрачыстыя сходы сумесна з прадстаўнікамі ваенных часцей, прысвечаныя Дню Чырвонай Арміі. У дзень свята адбудзецца ўрачыстае пасяджэнне Мінскага гарадскога Совета дэпутатаў працоўных сумесна з партыйнымі і грамадскімі арганізацыямі.

Ва ўсіх школах горада адбудуцца ранішнікі, на якіх вучні сустрэнуцца з героямі Совецкага Саюза, ордэнаносцамі—удзельнікамі баёў з немцамі, і прадстаўнікамі воінскіх часцей. Пры бібліятэках імені Леніна, Дома ўрада і другіх, ствараюцца літаратурныя выстаўкі на тэмы: Вялікая Айчынная вайна, партызанскі рух у Беларусі, гераізм совецкага народа ў тылу.

У кінотэатры «Першы» з 15 па 25 лютага будзе праведзен кінофестываль, прысвечаны Дню Чырвонай Арміі. Намячаецца правесці масавы лыжны крос, эстафету, ваенна-спартыўныя ігры і спаборніцтвы.

Вялікая ўвага будзе ўдзелена ўпрыгожанню горада. Зараз многа мастакоў працуюць над афармленнем мастацкіх панно, рыхтуюць партрэты, лозунгі, плакаты, 10 вялікіх схематычных карт «На франтах Айчыннай вайны». Асабліва маляўніча будуць упрыгожаны гарадскі сквер, Плошча Свабоды і прывакзальная плошча.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 9 ЛЮТАГА

На працягу 9 лютага ва УСХОДНЯЙ ПРУСІІ на поўдні ад КЕНІГСБЕРГА нашы войскі з баямі занялі больш 30 населеных пунктаў і сярод іх ШНАКАЙНЕН, БАРСЛАК, ДЗІНГОРТ, ШЛОДЗІТЭН, НОЙЕНДОРФ, ВОРЫНЕН, ШТАБУНКЕН. Адначасова на паўночным усходзе ад ЭЛЬБІНГА нашы войскі авалодалі на ўзбярэжжы заліва ФРЫШ ГАФ горадам ФРАУЕНБУРГ. Нашы войскі акружылі горад ЭЛЬБІНГ і вялі баі па знішчэнню гарнізона праціўніка.

На ўсходзе і паўднёвым усходзе ад горада ШТАРГАРД нашы войскі, у выніку наступальных баёў, авалодалі на тэрыторыі нямецкай ПАМЕРАНІІ населенымі пунктамі ГЛАНБЕК, КЛАЙН ЗІЛЬБЕРГ, ШТОЛЬЦЭНФЕЛЬДЭ, ПЕТЦНІК, БРАЛЕНЦІН, ДЗЕЛІТЦ, ПЛЕНЦІХ і акружылі гарнізон праціўніка ў горадзе АРНСВАЛЬДЗЕ. У баях за 8 лютага ў гэтым раёне ўзята ў палон больш 800 нямецкіх салдат і афіцэраў.

У БУДАПЕШЦЕ прадаўжаліся баі па знішчэнню акружанага гарнізона праціўніка, у ходзе якіх нашы войскі занялі 15 кварталаў. У баях за 8 лютага ў заходняй частцы горада (БУДА) ўзята ў палон звыш 900 салдат і афіцэраў праціўніка.

На поўдні ад горада СЕКЕШФЕХЕРВАР нашы войскі ў выніку прадпрынятых атак авалодалі буйнымі населенымі пунктамі ШАПОНЬЯ, КАЛОЗ, ДЗЕГ, ЛАЙОШКОМАРОМ, ЭНЫНГ, ШЫАФОК.

За 8 лютага на ўсіх франтах падбіты і знішчаны 174 нямецкія танкі. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 55 самалётаў праціўніка.

* * *

Ва Усходняй Прусіі, на поўдні ад горада Кенігсберга, нашы войскі ў ходзе жорсткіх баёў прарвалі паласу доўгачасовых умацаванняў праціўніка, захапіўшы пры гэтым 102 жалезабетонныя гарматныя і кулямётныя доты. Совецкія часці прасунуліся ўперад на 6 кіламетраў і вядуць баі на подступах да горада Прэйсіш Айлау.

На паўночным захадзе ад горада Эльбінг нашы войскі, пераадольваючы супраціўленне праціўніка, прасоўваліся па ўзбярэжжу заліва Фрыш Гаф. На подступах да горада Фрауенбург совецкія часці сустрэлі асабліва жорсткае супраціўленне немцаў, якія ўмацаваліся на загадзя падрыхтаваным рубяжы. Гэты рубеж складаўся з некалькіх ліній траншэй, жалезабетонных дотаў, а таксама шырокага супроцьтанкавага рову і мінных палёў. З дапамогай сапёраў совецкія стралковыя і танкавыя падраздзяленні імклівай атакай прарвалі нямецкую абарону і завязалі баі на вуліцах горада. Сёння нашы войскі разграмілі варожы гарнізон і авалодалі горадам Фрауенбург. У баях за гэты апорны пункт абароны праціўніка поўнасцю разгромлен 391 нямецкі пяхотны полк, а яго камандзір — падпалкоўнік Слаусп узят у палон. Знішчан 311 нямецкі батальён марской пяхоты. Камандзір батальёна маёр Рыхард з некалькімі ўцалеўшымі салдатамі здаўся ў палон. Цяжкі урон панеслі і другія нямецкія часці.

За дзень баёў нашымі войскамі знішчана некалькі тысяч гітлераўцаў. Падбіта і спалена звыш 60 танкаў і самаходных гармат праціўніка. Захоплена ў немцаў 11 танкаў, 95 гармат, 140 аўтамашын, 20 паравозаў і каля 500 чыгуначных вагонаў з ваеннымі грузамі. Узята ў палон больш 2.600 нямецкіх салдат і афіцэраў.

* * *

На ўсходзе і паўднёвым усходзе ад горада Штаргард нашы войскі з баямі прасоўваліся ўперад і акружылі нямецкі гарнізон у горадзе Арнсвальдзе. Праціўнік падцягнуў рэзервы і прабаваў прарвацца на дапамогу сваім часцям, акружаным у горадзе. Усе контратакі немцаў адбіты з вялікімі для іх стратамі. За дзень нашы войскі знішчылі да 3 тысяч гітлераўцаў. Захоплена многа трафеяў, у тым ліку 400 станкавых і ручных кулямётаў і 30 супроцьтанкавых ружжаў.

Совецкія лётчыкі ў паветраных баях збілі 7 нямецкіх самалётаў. Агнём зянітнай артылерыі знішчана 27 самалётаў праціўніка.

* * *

У Будапешце нашы войскі вялі баі па ліквідацыі акружанай групіроўкі праціўніка. У раёнах заходняй часткі горада, якія асталіся ў немцаў, знаходзіцца многа ўрадавых будынкаў і цэркваў. Пад многімі будынкамі ёсць падвалы і падземныя ходы зносін. Усе гэтыя будынкі немцы ператварылі ў вузлы абароны і аказваюць яраснае супраціўленне. Совецкія гвардзейскія падраздзяленні, якія авалодалі гарой Шашхедзь, занялі некалькі кварталаў і атакавалі немцаў, якія замацаваліся на могілках Неметвельдзі. Да выхаду дня совецкія байцы ачысцілі могілкі ад праціўніка. Занята таксама некалькі вялікіх каменных дамоў. Захоплены трафеі, у ліку якіх 14 танкаў і бронетранспарцёраў, 30 гармат, 65 кулямётаў і склад боепрыпасаў. Рота венгерскіх салдат і шэсць афіцэраў перайшлі на бок Чырвонай Арміі. Перабежчыкі прынеслі з сабой усё сваё ўзбраенне. Здаліся ў палон 36 венгерскіх паліцэйскіх на чале з маёрам—камандзірам атрада.

* * *

На поўдні ад горада Секешфехервар совецкія часці, пад прыкрыццём артылерыйскага агню атакавалі немцаў і выбілі іх з некалькіх населеных пунктаў. Совецкія воіны праяўляюць у баях з ворагам адвагу і высокую воінскую вывучку. Кулямётчык Барзікаў першым уварваўся ў населены пункт, заняты праціўнікам. Кулямётным агнём Барзікаў стрымліваў націск немцаў. Калі скончыліся патроны, ён захапіў варожы кулямёт, адкрыў агонь і знішчыў групу гітлераўцаў. Нямецкі танк раздавіў станкавы кулямёт гвардыі чырвонаармейца Задзерэя і засыпаў зямлёй байца, які хаваўся ў траншэі. Ачуняўшы і выбраўшыся на верх, тав. Задзерэй убачыў групу немцаў, якія набліжаліся да яго. Совецкі воін кінуў тры гранаты і знішчыў 12 гітлераўцаў. Бронебойшчыкі сержанты Благодзін і Іванчук у адным баі спалілі дзве самаходныя гарматы і два бронетранспарцёры праціўніка.

* * *

Нашы караблі атакавалі ў раёне порта Лібава і патапілі нямецкі транспарт водазмяшчэннем у 6 тысяч тон. Другому буйнаму транспарту праціўніка нанесены сур'ёзныя пашкоджанні.

* * *

Ва Усходняй Прусіі ўзят у палон камандзір 3 мотапалка матарызаванай дывізіі «Герман Герынг» палкоўнік Гейнц Хейгль. Палонны расказаў: «Дывізія «Герман Герынг» разгромлена. Перад пачаткам рускага наступлення мой полк налічваў 2.500 чалавек. Дзве трэці асабовага састава палка загінулі ў баях. Такія-ж страты панеслі і другія часці. Камандзір 2 мотапалка маёр Штау забіт; камандзір артпалка фон Кальдэн трапіў у палон». Далей Гейнц Хейгль заявіў: «Германская армія, на якую абрушыліся такія магутныя ўдары, ужо не здолее ачуняць. Калі рускія войскі летам 1944 года ажыццявілі глыбокі прарыў нямецкай абароны ў раёне Віцебска, фронт адразу адкаціўся на сотні кіламетраў. Мы не здолелі тады спыніць Чырвоную Армію ні ля Мінска, ні ля Вільна. Тое самае адбылося і цяпер. Прарваўшы наш фронт, рускія войскі выйшлі на Одэр. Германія зайшла ў тупік, з якога ёй ужо не вырвацца».

Выданне брашуры „Па ленінскаму шляху, пад вадзіцельствам Сталіна“ на беларускай мове

Дзяржаўнае выдавецтва БССР гэтымі днямі выпускае ў свет на беларускай мове асобнай брашурай даклад тав. Г. Ф. Александрава, зроблены ім 21 студзеня 1945 года на ўрачыста-жалобным пасяджэнні, прысвечаным XXI гадавіне з дня смерці В. І. Леніна, — «Па ленінскаму шляху, пад вадзіцельствам Сталіна». Тыраж брашуры 10 тысяч экземпляраў.

ПЕРАДАВЫЯ МТС БЕЛАРУСІ ВЫКАНАЛІ ГАДАВЫ ПЛАН РАМОНТУ СЕЛЬГАСІНВЕНТАРУ

Машынна-трактарныя станцыі Беларусі, датэрмінова выканаўшы студзеньскі план рамонту трактараў, узмоцнена вядуць рамонт сельскагаспадарчага інвентару. МТС Баранавіцкай абласці ўжо поўнасцю закончылі гадавы план рамонту інвентару і адрамантавалі звыш гэтага вялікую колькасць малатарняў і сеялак.

Гадавы план рамонту плугоў, сеялак і малатарняў выканалі таксама МТС Маладзечанскай абласці. Машынна-трактарныя станцыі рэспублікі датэрмінова закончылі гадавы план рамонту малатарняў.

(БЕЛТА).

Мацеры, узнагароджаныя ордэнам «Мацерынская слава» I ступені. Злева направа: Е. Р. Забаўская, калгасніца вёскі Лысая Гара, Чэрвеньскага раёна, Мінскай абласці; Е. В. Бурунова, калгасніца сельгасарцелі імені Сталіна, Віцебскага раёна, і В. І. Букач, хатняя гаспадыня вёскі Альбірціна, Слонімскага раёна, Баранавіцкай абласці.
Фото Л. Мазелева.

У ЛОГАВЕ ЗВЕРА

Няхай вы не звярнулі ўвагі на гіганцкі плакат «Германія», устаноўлены ля пераправы праз пагранічную рачулку. Але вось вы агледзецеся па баках і адразу разумееце — вы ў Германіі.

Тут усё стандартнае, аднастайнае, невыразнае. Аднолькавыя дамы пад чарапіцай, аднолькавыя дзверы, вокны, фіранкі. Дрэвы высаджаны і пастрыжаны па лінейцы, сантыметр у сантыметр, тут жывуць людзі без густу, людзі, якім былі недаступны звычайныя, бясконца рознастайныя парывы сэрца.

Мястэчка Лібейхэ — паблізу горада Розенберга. Маёнтак акруговага сельскагаспадарчага інспектара барона Рудольфа фон Рэйзвітц. Трохпавярховы асабняк. Дабротныя гаспадарчыя пабудовы. Тут-жа — нізенькія баракі з маленькімі акенцамі для рускіх і украінскіх батракоў. Эмаліраваныя паілкі і кармушкі для кароў і свіней. Жасцяныя ржавыя міскі і драўляныя лыжкі для батракоў.

У вестыбюлі асабняка ўсе сцены ўвешаны рагамі аленяў і серн. У цэнтры, супроць уваходу, два бізуны — маленькі і вялікі з кавалкам метала на канцы. Над маленькім надпіс: «Для сабак», над вялікім: «Для рускіх».

Прасторны кабінет з партрэтамі Гітлера, Герынга, Гімлера і самога барона Рэйзвітца. На стале пісьмо начальніку гестапа ў акруговым цэнтры Розенберг. У пісьме гаворыцца: «Маю чэсць накіраваць вам васемнаццаць непакорных рускіх. Спадзяюся, мне не трэба тлумачыць, што вы з імі павінны рабіць. Фон Рэйзвітц». Скрыня для лекарстваў. У скрыні многа стэрылізаваных бінтоў з маркай «Арэхава-Зуеўскі баваўняны трэст». Гэта знаходка прымушае мяне ўважлівей прыглядзецца да рэчаў. Вось ленінградскі патэфон. Вось тэнісныя ракеткі з эмблемай «Дынама». Украінскія расшытыя ручнікі. У будуары баранесы адэкалон і духі ТЭЖЭ, туфлі фабрыкі «Парыжская комуна», шаўковая бялізна з паметкай: «Па заказу цэнтральнага ўнівермага Наркамгандлю». Не баронскі асабняк, а склад накрадзеных рэчаў.

У дзіцячым пакоі — танкі, гарматы, крэйсеры са свастыкай. У левым куту ложак пад карункавым балдахінам. У правым — цір. На памосту цацачны кулямёт, які страляе востраканцовымі кулькамі. Ля сцяны — прастрэленыя гэтымі кулькамі мішэні — постаці дзяўчат ва ўкраінскіх касцюмах, харавод дзяцей. Высока над мішэнямі—партрэт стралка—10—12-гадовага хлопчыка з нахабнымі, пустымі вачмі.

Адступаючы, немцы нічога не паспелі забраць з сабой. Гэта добра. Цяпер іх можна судзіць з рэчавымі доказамі ў руках. У кожным упалеўшым з гарадоў—Розенбергу, Капштадце, Намслаў, ва ўсіх вёсках байцы бачаць мінскую махорку, добрушскую паперу, рэчыцкія запалкі, сельскагаспадарчыя машыны «Россельмаша» «Чырвонага Аксая», «Комунара», бачаць тысячы рэчаў, зробленых умелымі і працавітымі рукамі совецкіх людзей.

Наш старшына Шаронаў знайшоў тут швейную машынку Падольскага завода. Ён працаваў на гэтым заводзе і машынка яго зборкі.

Аб прыродзе гітлераўцаў многа гаварылася і пісалася. Але зараз на германскай зямлі, занятай Чырвонай Арміяй, карэнныя якасці ўзорнага немца праяўляюцца з асаблівай выразнасцю, ва ўсёй сваёй непрывабнасці, мізэрнасці і мярзотнасці. Да паражэння, пакуль сіла на іх баку, немцы — фанабэрыстыя, хвалівыя, жорсткія. Яны крычаць аб сваім пераўзыходжанні і непераможнасці. Але вось іх разграмілі. Паглядзіце на дарогі, якія вядуць ад Одэра па ўсход. Некаторыя мясцовыя жыхары вяртаюцца ад Одэра ў свае вёскі. Яны блудлівыя, угодлівыя, рабалепныя.

...На ўсход ідуць житомірскія, палтаўскія, пскоўскія дзяўчаты. Ідуць з нямецкай няволі да ранейшага жыцця, да волі і шчасця. Яны ад поўнага сэрца абнімаюць і цалуюць закопчаных сустрэчных чырвонаармейцаў і жадаюць ім хутчэйшага звароту на Радзіму.

Байцы спяшаюцца на захад. Там цэнтр звярынага логава. Там асяродак і крыніца нябачаных злачынстваў. Ідуць байцы лёгка, нібы няма за іх плячыма тысяч баявых кіламетраў, быццам не яны прайшлі з жорсткімі баямі сотні кіламетраў.

П. НІКІЦІЧ.

Нямецкая Сілезія, 8 лютага (Спец. кар. ТАСС).

Спаборнічаюць за хутчэйшае прасоўванне паяздоў да фронта

ГОМЕЛЬ, 9 лютага. (БЕЛТА). У чэсць надыходзячай 27-й гадавіны Чырвонай Арміі паравознікі дэпо Калінкавічы і Гомель разгарнулі соцыялістычнае спаборніцтва за хутчэйшае прасоўванне франтавых экспрэсаў. Ініцыятарам гэтага спаборніцтва з'явіўся машыніст дэпо Гомель Іван Табанкоў. Поезд цяжкай вагі, які ішоў на фронт, ён правёў з тэхнічнай скорасцю, перавысіўшай норму на 11 кіламетраў. Па яго прыкладу машыніст Васіль Жэлезнякоў без астаноўкі для набору вады і чысткі топкі правёў поезд цяжкай вагі на ўчастку Гомель—Жлобін.

Франтавыя экспрэсы паспяхова водзяць таксама калінкавіцкія машыністы Залатароў, Пінчук, Сідараў і другія.

У чэсць наступаючай Чырвонай Арміі

АСІПАВІЧЫ, 9 лютага. (БЕЛТА). Наступленне Чырвонай Арміі выклікала ў калектыве рабочых шклозавода «Кастрычнік» вялікі вытворчы ўздым. Многія рабочыя сталі на стаханаўскую вахту ў чэсць наступаючай Чырвонай Арміі.

Брыгады па выпуску аконнага шкла выконваюць дзённую праграму на 115 процантаў. Значна перавыконваецца норма выпрацоўкі асобнымі рабочымі. Так, майстры-выдувальшчыкі Кавалёў, Свінцкі, Даўжавецкі сумесна з сваімі вучнямі штодзённа выконваюць заданні на 140—150 процантаў.

З дня аднаўлення заводам выпушчана 10 тысяч кв. метраў аконнага шкла і 90 тысяч штук рознай шкляной гаспадарчай пасуды: графінаў, шклянак, блюдаў і вінных бутэлек.

Справаздачны сход у калгасе

Зіма па асаблівому ўпрыгожыла калгасную вёску Валатава. Роўныя хаты, калі глядзець з далечыні, здаецца тонуць у сувеях, што, як грыбы, нечакана выраслі за апошнія дні. Шэрыя клубкі дыму, што выходзіць з комінаў, нібы кланяюцца долу, павольна сцелюцца па заснежаных вуліцах. А ў гэты час...

— Гэта куды, дзядуля, снег топчаш?— апярэджваючы калгаснага старычка Ціміха, запытала немаладая калгасніца.

— Вядома куды, на сход!—горда адказаў стары.

Праўленне калгаса загадзя прадбачыла, што сёнешняму сходу не ўмясціцца ў калгаснай канторы, і парашыла правесці яго ў памяшканні школы. Праз поўгадзіны можна было пераканацца ў правільнасці гэтага рашэння—школа была поўнютка людзей.

— Хвілінку ўвагі, таварышы!—сказала Марыя Іосіфаўна.—Будзем пачынаць. Якія прапановы будуць наконт прэзідыума?

Зал зашумеў, загаманіў. Адна за другой сыпаліся прапановы. Нарэшце гоман сунуўся і ў зале запанавала цішыня. За сталом паселі лепшыя людзі калгаса, ініцыятары выдатнай працы на арцельных палях.

Слова для справаздачнага даклада аб рабоце калгаса за мінулы год мае старшыня праўлення Марыя Іосіфаўна Кавалёва.

— У першы раз,—гаворыць Марыя Кавалёва, — пасля вызвалення ад нямецкіх захопнікаў нашай роднай зямлі мы праводзім гэты справаздачны сход.

За прайшоўшы год мы прарабілі вялікую аднаўленчую работу. Не шкадуючы сваіх сіл, мы дапамагалі Чырвонай Арміі ў яе барацьбе супроць нямецкіх разбойнікаў. Працавалі па-франтавому, з штодзённай думкай аб франтавіках, з лютай нянавісцю да ворага.

Вайной мы жылі ўвесь прайшоўшы год. Часам адмаўлялі ў чым колечы сабе, а для фронта нічога не шкадавалі.

Цяжкасці былі вялікія, але мы іх пераадолелі. Нам у гэтым спрыялі слаўныя поспехі Чырвонай Арміі. Яны ўлівалі нам сілу і энергію.

ЗА ГОД!

— Ваенную вясну мінулага года,—прадаўжала Марыя Кавалёва,—працаўнікі палёў сустрэлі дружна і арганізавана. Сяўбу закончылі ў нябачна кароткі тэрмін—да 3 мая. Мы пасеялі 41,7 га ячменю, 24 га аўса, 3,5 га пшаніцы, 5 га грэчкі, 7 га проса, 4 га ільну, 35 га бульбы і 10 гектараў агародніх культур.

Нашы старыкі Цімафей Дземчанка, Драбышэўскі і Саракалетаў засявалі ўручную па 6—7 га. Падлеткі Нікалай Пархомцаў, Алег Ахрановіч і Пётр Пархомцаў узорвалі па 0,6—0,7 гектара. Звяно Марфы Саронінай, у якое ўваходзілі Ніна і Фёкла Галушкіны, Дуня Ключнікава і Яўгеня Самсонава ўскапалі лапатамі каля 2 гектараў глебы.

Брыгадзіры і звеннявыя ўвесь час наглядалі за становішчам і развіццём раслін. Там, дзе патрабавалася, рабілі па дзве, тры праполкі, падкормлівалі пасевы.

Свае рабочыя рукі мы нядрэнна прыклалі да зямлі. І яна нам адплаціла высокім ураджаем. З кожнага гектара мы атрымалі ў сярэднім па 11 цэнтнераў збожжа. Валавы збор збожжа складае звыш 120 тон.

Значных поспехаў дабілася і агародная брыгада. Яна атрымала з кожнага гектара 30 цэнтнераў капусты, 36 цэнтнераў гуркоў і буракоў, 38 цэнтнераў морквы і 43 цэнтнеры памідораў. Калгас ад продажу гародніны мае 57 тысяч рублёў прыбытку.

План збожжапаставак калгас выканаў за 5 дзён. Усяго калгас здаў дзяржаве 10,5 тон збожжа і 24 тоны бульбы. У фонд Чырвонай Арміі мы здалі 20 тон збожжа, 15 тон бульбы і 10 тон гародніны.

Цяпер мы маем магчымасць выдаць на кожны працадзень калгасніка 2 кгр. збожжа, 3 кгр. бульбы, 2 кгр. гародніны, 1,5 кгр. фуража і па 2 руб. грашыма. Атрымаць столькі сельскагаспадарчых прадуктаў на чацвертым годзе вайны нядрэнна. Вось што, напрыклад, атрымлівае на свае працадні калгаснік Міхаіл Душкевіч, які выпрацаваў 609 працадзён. Ён атрымлівае 1.218 кгр. хлеба, 1.858 кгр. бульбы, 1.218 кгр. гародніны, 913 кгр. фуражу і 1.218 рублёў грашыма. Амаль столькі-ж прадуктаў атрымліваюць Зоя Грыбоўская, Фёдар Пархомцаў, Цімафей Дземчанка, Пётр Пархомцаў і многія другія калгаснікі.

АДНАЎЛЕННЕ ЖЫВЁЛАГАДОЎЧЫХ ФЕРМ

Багатай была наша жывёлагадоўчая ферма да вайны. Толькі буйнай рагатай жывёлы налічвалася звыш 300 штук. У калгасны кароўнік былі праведзены вадаправод, электрычнасць. Мы мелі 200 авечак, больш 300 гусей і курэй, 84 добрых коней. І ўсё гэта знішчылі нямецкія бандыты.

Цяпер у калгасе зноў арганізавалася малочна-таварная ферма, на якой ужо ёсць 45 галоў рагатай жывёлы. На аўцагадоўчай ферме, адноўленай нядаўна, ужо налічваецца 83 авечкі. У калгасе арганізавалася і птушыная ферма.

Для грамадскага стада нарыхтавана 128 тон сена, 45 тон саломы і 15 тон канцэнтратаў. Загадчык фермы Антон Уласаўцаў надзвычай клапоціцца пра догляд жывёлы і захаванне маладняка.

Коні арцельныя таксама дагледжаюцца добра і маюць сярэднюю ўкормленасць. Гэта вынік клапатлівай працы конюхаў Душкевіча, Свірскага і Васількова. Кожны конь у нас замацаван за асобным калгаснікам—ездаком.

АРГАНІЗАЦЫЯ ПРАЦЫ І ДЫСЦЫПЛІНА

Поспехаў у вядзенні калектыўнай гаспадаркі нельга дабіцца, калі няма правільнай арганізацыі працы і дысцыпліны. У нашым калгасе, як вядома, арганізаваны дзве паляводчыя і адна агародная брыгады. За кожнай брыгадай замацаваны адпаведныя ўчасткі зямлі і цягавая сіла. Возьмем, напрыклад, брыгаду Міхаіла Маркаўцова, якая налічвае 45 калгаснікаў. Гэтая брыгада пасеяла і ўбрала 31 гектар ячменю, 3,5 гектара пшаніцы, 15 гектараў аўса і 20 гектараў бульбы. Уся праца ў брыгадзе праводзілася на аснове індывідуальнай здзельшчыны.

Людзі працавалі сумленна і добра. У часе ўборкі не было такога дня, калі-б хто з членаў брыгады не выканаў нормы выпрацоўкі. Асабліва вызначаюцца сваёй работай Параска Марозіна, Елена Ганчарова і Ева Бураўцова.

Як вядома, у нашым калгасе было арганізавана 10 звенняў. Але трэба прызнацца тут, на агульным сходзе, што праўленне арцелі недастаткова кіравала гэтымі звеннямі.

Вось паглядзім, напрыклад, як працавала агароднае звяно Марфы Езерскай. У гэтым звяне працавалі Усціна Малчанава, Фядора Пархамцова, Усціна Разумеева, Марфа Гаўрылава, Рузя Сафонава. Працавалі яны нядрэнна. На свой участак зямлі звяно вывезла многа гною і атрымала 36 цэнтнераў капусты, 40 цэнтнераў гуркоў і 38 цэнтнераў морквы. Безумоўна, ураджай мог быць значна вышэйшым, калі-б праўленне калгаса больш уваходзіла ў работу звяна і дапамагала ў яго практычнай дзейнасці.

Не ўсё ў нас добра і з працоўнай дысцыплінай. Пераважная колькасць калгаснікаў выпрацавала па 150 і больш працадзён. А тым часам 11 членаў арцелі не выпрацавалі мінімума працадзён. Афрасіння Грамыка — зусім здаровая і працаздольная калгасніца, а выпрацавала яна за мінулы год толькі 13 працадзён. Яна большую частку рабочага часу знаходзілася на рынку і ў розных раз'ездах па сваіх прыватных справах. Марыя Рамапцова, Яўгеня Саранчук, Анна Буглакова выпрацавалі толькі па 40—50 працадзён.

Сёння на нашым сходзе мы павінны пагаварыць аб гэтых людзях і ўжыць меры спагнання да парушальнікаў працоўнай дысцыпліны, так, як гэтага патрабуе статут сельгасарцелі.

ДА НОВЫХ ПОСПЕХАЎ

Вось коратка пра вынікі нашай працы за мінулы сельскагаспадарчы год. Працавалі мы нядрэнна, але многае і не дарабілі. Цяпер перад намі стаіць адказная задача—аднавіць разбураныя немцамі даваенныя севазвароты, умацаваць брыгады і звенні, замацаваць за імі ўчасткі зямлі, цягавую сілу, сельгасінвентар, павысіць працоўную дысцыпліну.

У гэтым годзе калгас будзе сеяць 30 га ячменю, 30 га аўса, 10 га пшаніцы, 10 га грэчкі, 5 га проса і 40 га бульбы. Патрабуецца вялікая арганізаванасць і клапатлівая падрыхтоўка да веснавой сяўбы. Мы поўнасцю засыпалі на гэту плошчу адборнае насенне, падрыхтавалі сельскагаспадарчы інвентар. Цяпер патрэбна вывезці 600 тон гною, арганізаваць збор мясцовых угнаенняў.

У калгасе тугавата з цягавай сілай. Каб выйсці з гэтага становішча, мы прывучаем да палявых работ 25 кароў.

* * *

Апошнія словы сваёй справаздачы старшыня праўлення Марыя Кавалёва скончыла заклікам да ўсіх членаў арцелі да новых поспехаў у 1945 годзе, каб атрымаць з кожнага гектара не менш 100 пудоў збожжа і 800 пудоў бульбы.

Кожнае слова дакладчыка сход слухаў з асаблівай зацікаўленасцю. Кожнаму цікава было яшчэ раз, акунуўшыся ў мінулае, паглядзець на тое, што ўжо здабыта ў выніку ўпорнай працы і што яшчэ трэба зрабіць, каб калгас стаў сапраўды багатым, а калгаснікі—заможнымі.

Выступіўшыя ў спрэчках крытыкавалі тых, хто ў мінулым годзе яшчэ гультаяваў і недобрасумленна адносіўся да калгаснай вытворчасці.

У новым годзе працаваць лепш, чым у мінулым годзе, — такое аднадушнае рашэнне, якое вынес у канцы сваёй работы калгасны справаздачны сход.

Было ўжо за поўнач, калі вольныя хлебаробы разыходзіліся па сваіх сядзібах. Моцна адпачывала калгасная вёска, каб заўтра з новымі сіламі пачаць свой працоўны дзень баявой падрыхтоўкі да вясны.

Р. ХАРОШКА,
В. ЛЯЎКОЎ.

Гомельскі раён.

ПАМЯТКА УДЗЕЛЬНІКУ АДНАЎЛЕННЯ ГОРАДА МІНСКА

Дзяржаўнае выдавецтва БССР гэтымі днямі выпусціла ў свет «Памятку ўдзельніку аднаўлення горада Мінска» — практычны дапаможнік мінчанам, што працуюць на разборцы разбураных будынкаў і аднаўленні будаўнічых матэрыялаў.

З першага дня вызвалення сталіцы БССР ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў пачалося яе аднаўленне. У аднаўленчых работах самы актыўны ўдзел прымае насельніцтва горада. Для таго, каб яго ўдзел у аднаўленчых работах зрабіць найбольш эфектыўным, выпушчана «Памятка ўдзельніку аднаўлення горада Мінска».

У памятцы даны правілы тэхнікі бяспекі, строга абавязковыя пры вядзенні аднаўленчых работ, правілы скарыстання простага будаўнічага інструменту, інвентару і прасцейшых сродкаў транспартыроўкі, а таксама правілы складзіравання і хавання аднаўляемых будаўнічых матэрыялаў. У памятцы знойдуць адказ на многія пытанні і брыгадзіры-аднаўленцы, і ўсе рабочыя, занятыя на разборцы разбураных будынкаў і аднаўленні будаўнічых матэрыялаў.

У канцы брашуры прыкладзена падрабязная табліца часовых норм выпрацоўкі ў гадзіну.

«Памятка ўдзельніку аднаўлення горада Мінска» можа быць з поспехам скарыстана жыхарамі ўсіх беларускіх гарадоў, якія прымаюць удзел у аднаўленні.

Пажадана, каб услед за першай памяткай паявіліся таксама ў свет практычныя брашуры ў дапамогу жыхарам Мінска і другіх гарадоў, якія ў сучасны момант, перад пачаткам масавага будаўнічага сезона, авалодваюць будаўнічымі спецыяльнасцямі.

Падлёдны лоў рыбы на рэках Палесся

МАЗЫР, 9 лютага. (БЕЛТА). Рыбакі Палесся разгарнулі масавы падлёдны лоў рыбы. Добра вядуць лоў шэсць рыбалавецкіх брыгад калгаса імені Кірава, Петрыкаўскага раёна, якія єднаюць 30 вопытных рыбакоў. У адказ на перамогі Чырвонай Арміі яны выканалі студзеньскі план лову рыбы на 130 процантаў. Брыгада рыбакоў калгаса «Новае жыццё», Мазырскага раёна, студзеньскі план перавыканала ўдвая. 35 цэнтнераў рыбы звыш плана дала брыгада тав. Васько з калгаса імені Калініна, Нараўлянскага сельсовета.

ПАДРЫХТОЎКА НАСТАЎНІКАЎ ДЛЯ БЕЛАРУСКІХ ШКОЛ

ГРОДНА, 9 лютага. (БЕЛТА). Пры Гродненскім, Лідскім і Валкавыскім педвучылішчах з 1 лютага пачалі работу сямімесячныя курсы па падрыхтоўцы настаўнікаў для беларускіх пачатковых школ. На курсах навучаецца 150 чалавек.

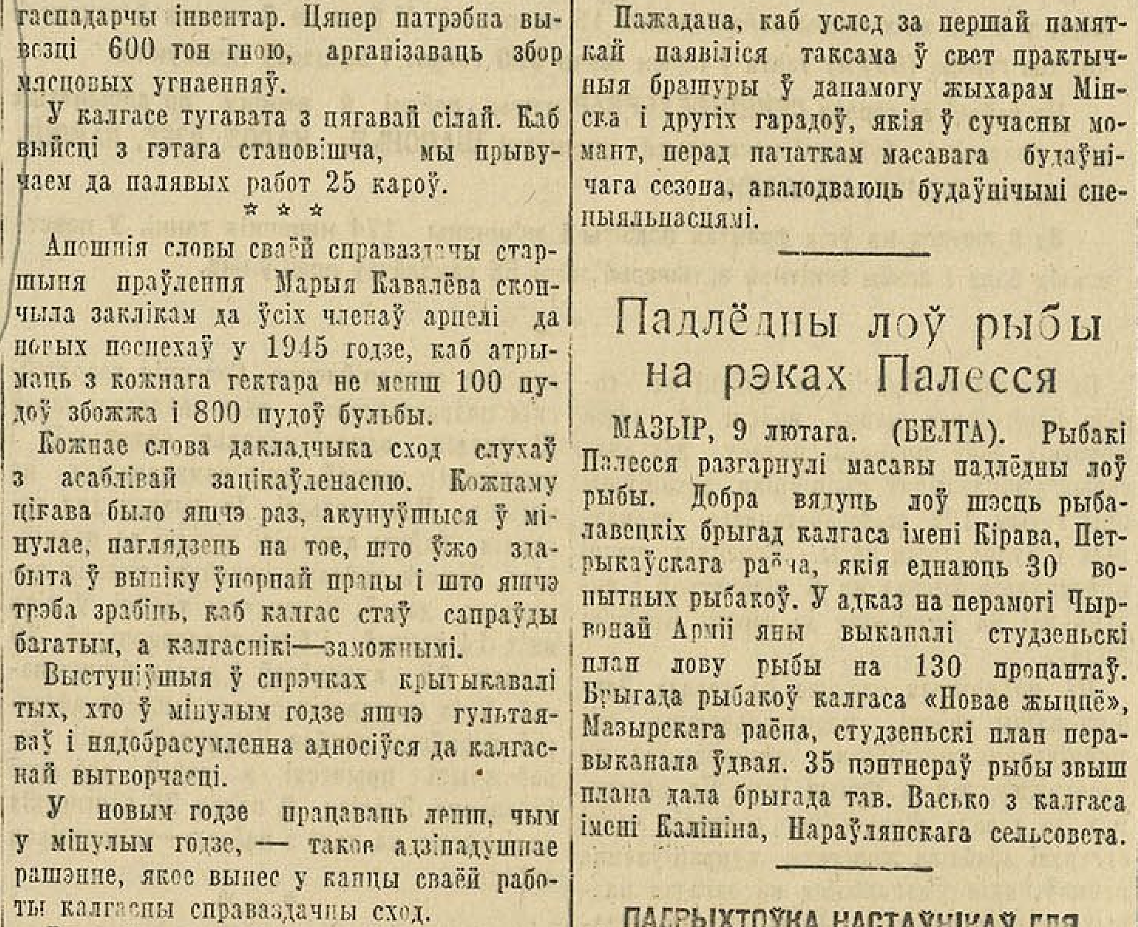

Група ўрачоў (злева направа): загадчык Забялышынскай участковай бальніцы (Хоцімскі раён Магілеўская вобласць) В. С. Бібікава; загадчык Парфіянаўскай участковай бальніцы (Докшыцкі раён, Полацкая вобласць) І. П. Песляк; загадчык Крывашынскай участковай бальніцы (Ляхавіцкі раён, Баранавіцкая вобласць) А. М. Крывадубская; загадчык Вязынскай участковай бальніцы (Ільянскі раён, Маладзечынская вобласць) В. В. Грэбнёва і загадчык Доўскай участковай бальніцы (Журавіцкі раён, Гомельская вобласць) А. М. Багданоўскі.
Фота Л. Мазелева.

ДЗЕНЬ БАБРУЙСКА

НАСУСТРАЧ 27-й ГАДАВІНЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

У горадзе пачалася дзейная падрыхтоўка да 27-й гадавіны Чырвонай Арміі. У чытальных залах гарадской і абласной бібліятэк, у Доме партыйнай асветы арганізаваны выстаўкі, якія адлюстроўваюць гістарычныя бітвы пад Сталінградам, Орлом, Курскам, Мінскам і Бабруйскам. Звыш 300 агітатараў і дакладчыкаў праводзяць даклады і гутаркі сярод працоўных горада.

НА БУДАЎНІЦТВА ТАНКАВАЙ КАЛОНЫ

У чэсць гістарычных перамог Чырвонай Арміі камсамольцы і моладзь горада арганізавалі збор сродкаў на будаўніцтва танкавай калоны. Ужо сабрана больш 40 тысяч рублёў.

У ПАЛАЦЫ ПІОНЕРАЎ

Закончылася аднаўленне Палаца піонераў. Актыўна разгарнулі работу гурткі лепкі, духавых інструментаў, драматычны і літаратурны. Арганізуецца дзіцячы ансамбль песні і танца. У Палацы піонераў адкрыўся чытальны зал.

НА ЛЕСАКАМБІНАЦЕ АДКРЫЛАСЯ БІБЛІЯТЭКА

Сіламі камсамольцаў і моладзі на лесакамбінаце адкрыта бібліятэка. Працуе чытальны зал. Больш 140 рабочых з'яўляюцца чытачамі бібліятэкі.

У ДАПАМОГУ МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ

Аддзелам мастацтва пры аблвыканкоме ў дапамогу калектывам мастацкай самадзейнасці выдан зборнік, у які ўваходзяць аднаактавыя п'есы, вершы, песні савецкіх кампазітараў.

АДНАЎЛЕННЕ ГОРАДА

Гарадскі совет зацвердзіў праект новага абласнога Дома советаў, гасцініцы, Дома комуны і іншых будынкаў. На будаўніцтва і аднаўленне горада Бабруйска ў 1945 годзе будзе затрачана каля двух мільёнаў рублёў. (БЕЛТА).

РАК

СЯРОД многіх захворванняў, якія сур'ёзна падрываюць здароўе чалавека і вельмі часта прыводзяць да заўчаснай смерці, рак з'яўляецца вельмі небяспечнай хваробай. Гэтая хвароба не будзе так небяспечна для чалавека, калі своечасова прыняць прафілактычныя меры, якія папярэджваюць і абясшкоджваюць захворванне. Калі хворы своечасова звернецца да ўрача на ранняй стадыі развіцця рака,—наша савецкая медыцына ў сілах выратаваць чалавека ад усіх цяжкіх вынікаў гэтай хваробы.

Рак — хвароба, якая можа выбраць для сябе ачагом любое месца чалавечага арганізма. Праз газету я хачу пазнаёміць чытачоў са шматлікімі і рознастайнымі праяўленнямі гэтай цяжкай і пакутлівай хваробы.

Рак скуры. Рак скуры вельмі частае захворванне ў людзей пажылога ўзросту. Часцей за ўсё ён развіваецца на твары: на ніжнім веку ля ўнутранага вугла вока, на носе, на шчаках, на ілбе, вісках, на вушных ракавінах. Рак скуры таксама сустракаецца на нагах і руках, у асаблівасці на старых рубцах пасля раненняў, апальванняў, валчанкі і сіфіліса.

Скураны рак у пачатку прадстаўляе сабой павярхоўны, цвёрдаваты, безбалючы бугарок. На ім вельмі позна паяўляецца язва, пакрытая коркай. Скураны рак нічым не трывожыць хворага, а таму апошні доўгі час не звяртаецца да ўрача, тым самым непапраўна запускаючы хваробу. Звычайна ў такім выпадку хворыя лечацца мазямі і прыжыганнямі.

Рак ніжняй губы. Рак ніжняй губы часцей за ўсё паражае пажылых мужчын. Развіваецца ён на чырвонай кайме губы, недалёка ад вугла ў некалькіх формах: у выглядзе бугарка, экземы, трэшчыны. Ён безбалючы, а таму хворы не спяшаецца ісці да ўрача.

Рак радзімых плям. Чорныя, карычневыя і асабліва блакітныя «радзімкі» вельмі часта перараджаюцца ў ракі прычым вельмі быстрацечныя. А таму, як толькі такая «радзімка» стане цвердаватай, павялічыцца ў размерах, растрэскаецца — неабходна звяртацца да ўрача.

Рак языка. Звычайна ў пажылых мужчын на краі языка, радзей у яго аснаванні, паяўляецца цвёрды вузялок, які вельмі часта ператвараецца ў хваравітую язву. На вялікі жаль, доўгі час лічаць гэтую язву ранкай ад карыёзнага зуба або пратэза. У такіх выпадках трэба неадкладна звяртацца да спецыяліста для ўдакладнення вызначэння хваробы.

Рак гартані. Асіпласць, хрыпата і нават поўная страта голасу, якія доўга не пакідаюць хворага, павінны прымусіць яго западозрыць рак гартані. Трэба неадкладна звяртацца да спецыялістаў па гарлавых хваробах.

Рак дзёснаў. Гэтая хвароба развіваецца ў выглядзе язваў, якія павольна працякаюць і мала непакояць хворага. Гэта і будзе нярэдка рак.

Рак шчытавіднай залозы. Пры ўтварэнні рака шчытавіднай залозы, якая ляжыць на пярэдняй паверхні шыі, пад скурай паяўляецца цвёрды, безбалючы вузялок.

Рак грудной залозы. Хварэюць ракам грудной залозы, галоўным чынам, пажылыя жанчыны, але і мужчыны не гарантаваны ад яго. Рак грудной залозы працякае ў некалькіх выглядах: то гэта безбалючы вузялок у залозе, то экзема саска, то з яго выцякае крывяністая вадкасць.

Рак стрававода. Хварэюць гэтай хваробай пераважна пажылыя мужчыны. Пачынаецца яна раптоўным паперхіваннем, якое паступова пераходзіць у затрудненае глытанне спачатку цвёрдай стравы, а затым і вадкай.

Рак страўніка. Палавіна ўсіх захворванняў ракам у мужчын прыходзіцца на рак страўніка. Звычайна пажылы чалавек пачынае паступова ўвядаць. Ён беспрычынна бляднее, нямнога худзее, у яго мяняецца апетыт,—ён пачынае беспрычынна адмаўляцца ад любімай ежы. Гэта ў большай частцы рак, а не катар страўніка, як некаторыя лічаць. Пасля гэтага захворвання хутка паяўляюцца пастаянныя болі пад ложачкай.

Рак мачавога пузыра выклікае хваравітае, частае мочаспусканне, пры гэтым мача часта бывае афарбавана крывёю. Гэтыя сімптомы павінны прымусіць захварэўшага, звычайна пажылога чалавека, падумаць пра рак мачавога пузыра.

Рак маткі. Нарушэнне месячных, большай часткай у пажылых жанчын, паяўленне іх не ў тэрмін, або пасля доўгага перапынку, якія нярэдка суправаджаюцца болямі ў паясніцы, павінна прымусіць хворых западозрыць рак маткі. Неабходна звярнуцца да ўрача па жаночых хваробах.

Пры шпітальнай клініцы ў клінічным гарадку ў г. Мінску Наркаматам аховы здароўя адкрыта спецыяльная лячэбная ўстанова, якая прадназначана для распазнавання ракавай хваробы і лячэння яе.

Звяртайцеся за кваліфікаванай медыцынскай дапамогай ва ўсіх указаных выпадках праяўлення ракавай хваробы. Своечасовым прыняццем мер папярэджвайце цяжкае захворванне.

Прафесар Е. В. КОРЧЫЦ,
галоўны ўрач рэспубліканскага онкалагічнага дыспансера. Заслужаны дзеяч навукі.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў ЗАХОДНЯЙ ЕЎРОПЕ

ЛОНДАН, 9 лютага. (ТАСС). У паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца, што на паўднёвым усходзе ад Неймегена (Галандыя) войскі саюзнікаў пачалі наступленне. Авіяцыя саюзнікаў аказвала наступаючым часцям энергічную падтрымку. Ноччу былі падвергнуты бамбардыроўцы Гох і Клеве. Часці саюзнікаў дасягнулі значных першапачатковых поспехаў і знаходзяцца зараз у заходняй канечнасці лесу Рэйхсвальд. Ідуць баі на знадворным абводзе абарончых збудаванняў лініі Зігфрыда. Узят горад Камершэйдт (Рэйнская вобласць). Ідуць баі ў гарадах Шмідт і Гаршэйдт, да паўночнага ўсхода ад Моншау. У руках саюзнікаў знаходзіцца Валендорф у зліянні Ур і Сюр.

На паўднёвым усходзе ад Хагенак (Латарынгія) праціўнік выгнан з некалькіх умацаваных пунктаў у Обергофене. Праціўнік эвакуіраваў Герлісхейм і Офендорф.

На раўніне ніжняга Эльзаса войскі саюзнікаў адцяснілі праціўніка да вузкай паласы ўздоўж Рэйна паміж Гардтскім лесам і ракой. Вызвалена некалькі вёсак, а таксама Гомбург.

7 лютага войскамі саюзнікаў узяты 4.083 палонныя.

Авіяцыя саюзнікаў зрабіла налёты на ваенныя аб'екты і камунікацыі праціўніка.

ЛОНДАН, 9 лютага. (ТАСС). У паведамленні штаба ўзброеных сіл саюзнікаў на Міжземнаморскім тэатры ваенных дзеянняў гаворыцца, што ў Італіі ў прыбярэжным сектары 5-й арміі патрулі саюзнікаў прасунуліся на некалькі сот ярдаў. На другіх участках фронта істотных змен не адбылося.

НАЛЁТ АНГЛІЙСКАЙ АВІЯЦЫІ НА ГЕРМАНІЮ

ЛОНДАН, 9 лютага. (ТАСС). У Лондане афіцыяльна аб'яўлена, што тысячы англійскіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі ў ноч на 9 лютага налёт на Германію. Бамбардыроўцы падверглісся завод сінтэтычнага гаручага ў Поліцэ і іншыя аб'екты. Самалёты «Маскіта» зрабілі налёт на Берлін.

НАПРУЖАНАЕ СТАНОВІШЧА Ў ДАНІІ

УЗБРОЕНЫЯ СУТЫЧКІ НА ВУЛІЦАХ КАПЕНГАГЕНА

СТАКГОЛЬМ, 9 лютага. (ТАСС). Спасылаючыся на звесткі, атрыманыя з Капенгагена, стакгольмскае радыё паведамляе аб напружаным становішчы ў дацкай сталіцы. За апошні тыдзень у Капенгагене мелі месца крывавыя сутычкі паміж гітлераўцамі і насельніцтвам, у часе якіх было забіта і ранена 10 датчан. У горадзе праводзяцца масавыя аблавы і арышты. На адной з вуліц гітлераўцы спынілі трамвай і прымусілі ўсіх пасажыраў зняць абутак, у якім яны спадзяваліся знайсці выданыя ў падполлі лістоўкі.

Дацкія патрыёты жорстка помсцяць гітлераўцам і іх агентуры. У апошнія дні на вуліцах Капенгагена было знойдзена 6 трупаў здраднікаў, у тым ліку труп доктара Лунда, які з'яўляўся гестапаўскім шпікам.

На чыгунцы, якая вядзе з Фрэдэрыксхаўна да паўднёвай Ютландыі, адбываюцца шматлікія акты сабатажа, у выніку чаго рух па гэтай лініі амаль поўнасцю спынен.

Акты сабатажа і дыверсіі маюць месца і і ў іншых раёнах краіны.

Маршал Ціто адхіліў дзве кандыдатуры рэгентаў, высунутыя каралём Пятром

ЛОНДАН, 7 лютага. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае:

«Маршал Ціто адхіліў дзве з трох кандыдатур, прапанаваных каралём Пятром у састаў Югаслаўскага рэгенцкага совета, якім кароль павінен перадаць свае каралеўскія паўнамоцтвы. У выніку гэтае фарміраванне новага ўрада ў Белградзе адкладаецца. Пярэчанні Ціто супроць генерала Сімовіча і д-ра Шуцей былі перададзены ўчора каралю праз прэм'ер-міністра Шубашыча. З усіх кандыдатур караля Пятра Ціто лічыць прымальным толькі Дутана Сернеца. Сернец, былы губернатар Славеніі, які зараз знаходзіцца ў Югаславіі, таксама фігурыраваў у спісу рэгентаў, прадугледжаным у Пагадненні, па якому каралеўскі ўрад павінен быў зліцца з Камітэтам Нацыянальнага Вызвалення Ціто, каб сфарміраваць новы ўрад у Белградзе. Кароль Пётр адхіліў дзве другія кандыдатуры, прадугледжаныя Пагадненнем паміж Шубашычам і Ціто. Гэтыя кандыдатуры — Аляксандр Беліч і д-р Антон Мандзіч.

У той час, як афіцыяльны прадстаўнік Ціто ў Лондане выказаў сёння ўпэўненасць, што пытанне будзе вырашана хутка і не выкліча ў югаслаўскіх справах новага крызіса, стала вядома, што кароль рашыў настойваць на сваіх кандыдатурах, або пайсці на кампраміс толькі ў тым выпадку, калі будуць гарантаваны яго інтарэсы. Ад'езд урада д-ра Шубашыча ў Белград, які меркаваўся на гэтым тыдні, затрымліваецца з прычыны апошніх падзей. Хоць д-р Іван Шубашыч заявіў каралю на мінулым тыдні, што ён не выедзе з Лондана без дазволу караля, магчыма, што ён і яго кабінет усёроўна выедуць у Белград, таму што яны гатовы былі гэта зрабіць да Пагаднення паміж каралём Пятром і Шубашычам, аб якім было аб'яўлена 29 студзеня».

СТАНОВІШЧА У БЕРЛІНЕ

СТАКГОЛЬМ, 9 лютага. (ТАСС). Шведская газета «Моргантыднінген» змясціла карэспандэнцыю з Берліна, у якой гаворыцца: «Рад прыгарадных раёнаў Берліна цяпер аб'яўлен у стане баявой гатоўнасці. Жыхары прыгарадаў эвакуіраваны, і многія дамы ўзрываюцца. Масты праз Шпрэе замініраваны. Ва многіх месцах на аўтастрадзе, якая вядзе ў Берлін, пабудаваны загароды. Аўтастрада мініравана. У самім Берліне ўлада зараз цалкам перайшла ў рукі гестапа. Ва ўмацаваных пунктах горада знаходзяцца атрады СС. Іх мэтай з'яўляецца не толькі абарона горада, але і падаўленне ўсякіх спроб паўстання. У Берліне у сучасны момант ёсць каля 250 тысяч іншакраінных рабочых. Іх лагеры знаходзяцца пад найстражэйшай аховай. 7 лютага ў Берліне была мабілізавана трэцяя чарга фольксштурма. Сярод іх многа фізічна слабых людзей».

ЗАМАХ НА РЭДАКТАРА РУМЫНСКАЙ ГАЗЕТЫ «СКЫНТЭЙЯ»

БУХАРЭСТ, 9 лютага. (ТАСС) Румынскія газеты паведамляюць аб замаху на рэдактара дэмакратычнай газеты «Скынтэйя» Мірона Канстантынеску.

Газета «Трыбуна папарулуй», адзначыўшы, што Канстантынеску пры фашысцкім рэжыме Антанеску чатыры годы знаходзіўся ў турме за сваю мужную барацьбу супроць рэжыма, піша, што «ў яго страляли як у прадстаўніка непахіснай дэмакратыі, якая не сабатуе выканання пагаднення аб перамір'і».

АДПРАЎКА АСТАНКАЎ ТАВ. УМАНСКАГА У СССР

ЛОНДАН, 8 лютага. (ТАСС). Як перадае карэспандэнт агенцтва Рэйтар з Мексіка, астанкі пасла СССР у Мексіцы тав. Уманскага і другіх супрацоўнікаў совецкага пасольства, загінуўшых у выніку авіяцыйнай катастрофы, 9 лютага будуць адпраўлены на мексіканскім ваенным самалёце ў Сан-Францыска. Адтуль астанкі будуць перапраўлены ў СССР.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Пры Доме партыйнай асветы Мінскага гаркома КП(б)Б арганізоўваецца аднагадовы універсітэт марксізма-ленінізма для інтэлігенцыі горада.

Ва універсітэце будуць працаваць тры факультэты: гістарычны, філасофскі і эканамічны.

Заявы ва універсітэт прымаюцца да 15 лютага ў Доме партыйнай асветы (Савецкая, 108).

Першыя заняткі адбудуцца 19 лютага ў 12 гадзін дня.

Мінскі гарком КП(б)Б.

Адказны рэдактар В. САМУЦІН.

Сёння ў кінотэатрах:

Кінотэатр «Першы»
«МАЛАХАЎ КУРГАН»

Кінотэатр «Беларусь»
«БЕСПАСАЖНІЦА»
Пачатак сеансаў у 16, 18, 20 і 22 гадзіны

Кінотэатр «Радзіма»
«НОВЫЯ ПАХОДЖАННІ ШВЕЙКА»

БЕЛАРУСКАМУ ВОДАЧНА-ЛІКЕРНАМУ ТРЭСТУ
ПАТРАБУЮЦЦА
на сталую работу:

інжынеры-тэхнолагі водачнай прамысловасці, інжынер-будаўнік, інжынер па каштарысу, канструктар-чарцёжнік, эканаміст-фінансіст, эканаміст па планіраванню, эканаміст па працы, галоўны бухгалтар трэста, намеснік галоўнага бухгалтара, бухгалтары, рахункаводы, касіры, кіраўнік спраў, начальнік аддзела кадраў, сакратар, начальнік адміністрацыйна-гаспадарчага аддзела, кур'ер, прыбіральшчыца, тавараведы па нарыхтоўцы сыравіны і тавараў, тавараведы па снабжэнню, начальнік планава-фінансавага аддзела, загадчык цэнтральнай хімічнай лабараторыі, інжынеры-хімікі, лабаранты.

Аплата па згодзе.
ЗВЯРТАЦЦА ПА АДРАСУ: г. Мінск, вул. Варашылава, 19, лікёрна-водачны завод.

Беларускі палітэхнічны інстытут
даводзіць да ведама ўсіх
ПАДАЎШЫХ ЗАЯВЫ НА 1 КУРС ІНСТЫТУТА, ШТО ЎСТУПНЫЯ ІСПЫТЫ ПАЧЫНАЮЦЦА З 15 ЛЮТАГА 1945 ГОДА З 9 гадзін раніцы.
ІНСТЫТУТ ПРАДАЎЖАЕ ПРЫЕМ НА 1-шы курс і старшыя курсы інстытута па ўсіх факультэтах.
АДРАС ІНСТЫТУТА: Гор. Мінск, Пушкіна, 9, памяшканне інстытута фізкультуры (левае крыло, 2 паверх).
Дырэкцыя інстытута.

МАГАЗІН
АКРУГОВАГА СОВЕТА УСЕАРМЕЙСКАГА ВАЙСКОВА-ПАЛЯЎНІЧАГА ТАВАРЫСТВА
прымае на камісію
ПАЛЯЎНІЧЫЯ СТРЭЛЬБЫ, БОЕПРЫПАСЫ І СПОРТІНВЕНТАР.
АДРАС г. Мінск, Няміга, 3.

Мінскаму аўтазборачнаму заводу
НА СТАЛУЮ РАБОТУ
ПАТРАБУЮЦЦА:

старшыя бухгалтары, бухгалтары, рахункаводы, планавікі-эканамісты, нарміроўшчыкі, інжынеры-цеплатэхнікі, тэхнікі-энергетыкі, майстры — абмотчыкі матораў, тэхнолагі па дрэваапрацоўцы, цесляры, сталяры, сакратар-машыністка, шэф-повар, павары, калькулятар, цырульнікі, касіры, печнікі, штукатуры, вадаправодчыкі, качагары, маляры, абойшчыкі, бляхары.

Усе забяспечваюцца жылплошчай.
АБ УМОВАХ ДАВЕДАЦЦА: Чырвонае Урочышча, аўтазборачны завод, аддзел кадраў.

Адрас рэдакцыі і выдавецтва: г. Мінск, вул. Пушкіна, 55, 3-ці паверх. Тэлефоны: Адказнага рэдактара—149, Адказнага сакратара—150.